

v evropské politice (24. 10. – 30. 10. 2016)

Událost týdne:

30. října podepsala EU a Kanada na společném summitu v Bruselu dohodu o volném obchodu (CETA). Ještě začátkem týdne přitom belgický premiér Charles Michel prohlásil, že Belgie nemůže kvůli přetrvávajícímu odmítavému postoji frankofonního regionu Valonsko dohodu podepsat. Valonsko, jehož požadavky byly zakotveny v jednom z právně závazných prohlášení doprovázejících dohodu, nakonec s dohodou souhlasilo a finální podpis tak byl pouze o tři dny pozdržen. Dohoda má začít předběžně platit od příštího roku.

24. října informoval zpravodajský portál Českého rozhlasu, že ruské ministerstvo spravedlnosti zařadilo na seznam zahraničních agentů mezinárodní lidskoprávní organizaci Memorial, zkoumající zločiny komunismu a politické pronásledování. Důvodem je údajné zahraniční financování organizace, ministerstvu ale vadí i její politická činnost. Memorial se brání tvrzením, že je mezinárodní organizací a ruský zákon o zahraničních agentech pro ni neplatí. Případem se nyní bude zabývat přestupkový soud. Memorialu hrozí vysoká pokuta až zákaz činnosti.

26. října byla dokončena evakuace migrantů z francouzského uprchlického tábora v Calais, která započala o dva dny dříve. Z tábora, jemuž se přezdívalo Džungle a v němž ve špatných podmínkách žilo zhruba šest až osm tisíc uprchlíků převážně z Afghánistánu, Súdánu a Eritreje, měli být migranti rozvezeni do kvalitněji vybavených uprchlických center po celé zemi, odkud budou moci požádat o azyl. Francouzská vláda označila evakuaci za humanitární. Tisíce migrantů se však ještě před začátkem evakuace rozprchly do širšího okolí či sousední Belgie a Německa, neboť by přesun zkomplikoval cestu do jejich cílové destinace, kterou je blízka Velká Británie. Během likvidace tábora se vyskytlo několik strkanic a nepokojů, jako problematická se ukázala zejména evakuace dětí bez doprovodu rodičů, kterých v táboře mohlo žít mezi 1 300 až 1 600. Podle dohody se o ně má podělit Francie a Velká Británie. Británie již začala přijímat osamocené dětské uprchlíky, kteří mají v zemi příbuzné.

26. října informoval deník The Guardian, že britská premiérka Theresa Mayová v květnu varovala v soukromém projevu pro bankovní společnost Golden Sachs, zachyceném na tajné nahrávce, před možnými důsledky brexitu. Mayová vyjádřila obavy, že mnoho společností se z Británie v případě brexitu stáhne a zdůraznila význam setrvání v EU pro britskou ekonomiku i bezpečnost. Tato slova kontrastují s výroky Mayové z posledních týdnů. Předchozí den například Mayová uvedla, že Británie bude usilovat o uzavření maximálně výhodné obchodní dohody s EU, ne však na úkor omezení kontroly imigrace. EU ale vícekrát zdůraznila, že bez respektování zásad volného pohybu nebude mít Británie přístup ke společnému trhu.

29. října vyslovil španělský parlament ve druhém kole hlasování důvěru šefovi Lidové strany a dosavadnímu premiérovi Marianu Rajoyovi pro funkci předsedy vlády na nadcházející volební období. Skončilo tím desetiměsíční patové období po loňských prosincových parlamentních volbách, během něž se ve Španělsku nedařilo sestavit vládu.

30. října informovala agentura ČTK, že v předčasných parlamentních volbách na Islandu zvítězila středopravicová Strana nezávislosti, když získala 29 % hlasů. Nejvýraznější opoziční strana Piráti skončila se ziskem 14,5 % hlasů až na třetím místě, ale oproti volbám v roce 2013 zaznamenala výrazný posun. Důvodem vzestupu Pirátů je nespokojenost Islandčanů s tradičními politickými stranami po finančním kolapsu země v roce 2008. Předčasné volby byly vypsané kvůli odstoupení premiéra Sigmundura Davída Gunnlaugssona v souvislosti se zveřejněním tzv. Panamských dokumentů.

Telegraficky

- Dne 25. října doporučila Evropská komise členským zemím EU, aby i přes výrazný pokles přílivu uprchlíků schválily tříměsíční prodloužení kontrol na částech hranic Německa, Rakouska, Švédska, Dánska a přidruženého Norska. Odstranění dočasných kontrol uvnitř Schengenu by podle Komise mohlo vést ke zvýšenému druhotnému pohybu, neboť především v Řecku stále zůstává velký počet migrantů.

